

# Protocol Angiotensine II-antagonist Candesartan

(Atacand<sup>®</sup> 4-8-16-32 mg)

## Indicatie:

Alle patiënten met hartfalen klasse II-IV of een EF < 45% die ACE-remmers niet kunnen verdragen.

Bij patiënten die onvoldoende reageren op diuretica, ACE-remmers en digoxine kan het toevoegen van een

AT II-receptorantagonist overwogen worden.

## Gebaseerd op:

CHARM programma, waaronder CHARM-Added trial 2003 (*Lancet 2003 ;767-71*)

**Voor bijwerkingen, contra-indicaties en aandachtspunten zie algemeen protocol AT II-antagonisten.**

## Algemeen Candesartan:

Let op leverfunctiestoornissen, zo nodig starten met een dosis van 2 mg. Bij volume- en /of zoutdepletie en bij hartfalen is er meer kans op een hypotensieve reactie, daarom bestaande volume- en/of zoutdepletie voor gebruik corrigeren.

Hemodialysepatiënten zijn gevoelig voor AT II-receptorantagonist in dit opzicht.

## Interacties:

Bij combinatie met thiazidediuretica is het bloeddrukverlagend effect min of meer additief.

Het antihypertensieve effect kan verminderen door gebruik van NSAID's.

## Dosering:

**Startdosis:** 1 x 2 of 4 mg.

**Streefdosis zonder ACE:** 1 x 32 mg.

**Streefdosis met ACE:** 1 x 16 mg.

## Titratiedosis:

De dosis minimaal om de 2 tot 4 weken verdubbelen, titreren op geleide RR

✧ Bij duizeligheidsklachten na inname kan candesartan vlak voor het slapengaan ingenomen worden.

**Controles:**

Bloeddruk, pols, ECG, gewicht, hartfalensymptomen en laboratoriumcontrole.

Zie ook: **algemeen protocol AT II-antagonisten.**

Zo nodig overleg met cardioloog.